USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce **K. A.**, zastoupen Mgr et Mgr. Markem Čechovským, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2011, č. j. OAM - 122/LE - BE02 - PA03 - 2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2011, č. j. 49 Az 43/2011 - 48,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu Mgr. et Mgr. Markovi Čechovskému, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2880 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Výše uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) byla zamítnuta žaloba směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2011, č. j. OAM - 122/LE - BE02 - PA03 - 2011, kterým bylo rozhodnuto o žádosti žalobce (dále jen „stěžovatel“) o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1995 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) se neuděluje. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[2] Krajský soud nejprve v odůvodnění svého rozsudku napadeného kasační stížností zrekapituloval odůvodnění rozhodnutí žalovaného, obsah žaloby a skutečnosti vyplývající ze správního spisu.

[3] Krajský soud poté přisvědčil závěru žalovaného, že důvody, které stěžovatel uvedl a u kterých spatřuje splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, nelze za takové označit. Za azylově relevantní důvody nelze podle krajského soudu považovat pouhé

stěžovatelovy „pocity“, byť vyplývají z rostoucích extrémních nálad proti lidem z Kavkazu či Asie. Stěžovatelem popsané drobné problémy či „ústrky“ nelze považovat za azylově relevantní. Z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 111882/2005 - LP ze dne 11. 4. 2005, na kterou odkazoval také žalovaný, podle názoru krajského soudu vyplývá, že vláda Ukrajiny deklaruje program v otázkách národnostních menšin, xenofobie, antisemitismu a rasismu, který je plně v souladu s evropskými normami. Podstatné je také zjištění žalovaného, že se stěžovatel ani nesnažil vyhledat pomoc příslušných státních orgánů či u jiných (nestátních) institucí, které uvedené problémy na Ukrajině řeší. Problémy, jimž byl stěžovatel vystaven, nedosahovaly vůbec úrovně pronásledování či diskriminace. Žalobce ani nezvažoval možnost vnitřního přesídlení.

[4] Rovněž neobstojí stěžovatelovo tvrzení, že na Ukrajině existují případy napadení, které nebyly vůbec vyšetřovány, ani jeho odkaz na Zprávu o dodržování lidských práv na Ukrajině v roce 2010, která zmiňuje situaci na Ukrajině pouze v obecné rovině. Stěžovatel sám potvrdil v průběhu řízení, že z Ukrajiny vycestoval bez obtíží a výhradně z ekonomických důvodů, když na Ukrajině přišel o zaměstnání. Stěžovatel se dokonce po určitou dobu z České republiky na Ukrajinu vracel, což nenasvědčuje údajné hrozbě závažné újmy. Stěžovatel sám potvrdil, že se svou přítelkyní z České republiky dohodl, že na jeden rok opustí Českou republiku a vše potřebné si zařídí, aby se pak vrátil. Krajský soud sdílí závěr žalovaného, že stěžovatelova tvrzení jsou ryze účelová a vedená snahou legalizovat jeho pobyt na území České republiky.

[5] Krajský soud se dále zabýval otázkou, zda rozhodnutí žalovaného neporušuje § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, resp. zda by byl vyhoštěním stěžovatele porušen mezinárodní závazek podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatel v průběhu řízení zmínil vazbu na přítelkyni P. K., žalovaný však zcela správně poukázal na způsob jejich soužití. Stěžovatel sám uvedl, že s přítelkyní žili výhradně na ubytovnách a stěžovatel se na chodu „společné domácnosti“ podílel pouze v případě, že měl dostatek finančních prostředků. Také skutečnost, že se stěžovatel s přítelkyní dohodli, že stěžovatel na jeden rok z České republiky vycestuje, aby zařídil vše potřebné a vrátil se, je v souladu s názorem žalovaného, že pokud budou mít nadále stěžovatel a jeho přítelkyně i nadále zájem na společném soužití, mohou jej realizovat i na jiném místě, kde budou mít oba povolený pobyt, přičemž tímto místem nemusí být výhradně území České republiky. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že se nejedná o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah, aby bylo možno hovořit o splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Krajský soud uzavřel, že žádost podal stěžovatel pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.

II. Kasační stížnost

[6] Proti tomuto rozhodnutí krajského soudu brojil stěžovatel kasační stížností ze dne 7. 2. 2012, v níž bez bližšího zdůvodnění uvedl stížnostní důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.) a písm. b) téhož ustanovení, stěžovatel současně požádal o ustanovení právního zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Ustanovený zástupce stěžovatele doplnil kasační stížnost podáním ze dne 5. 4. 2012. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že kasační stížnost podává z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a z důvodu podle písm. d) téhož ustanovení, konkrétně pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů rozhodnutí.

[7] Stěžovatel se domnívá, že žalovaný porušil při zjišťování stavu věci ust. § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Stěžovatel dále namítá porušení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu žalovaným.

[8] Stěžovatel zdůrazňuje, že původcem pronásledování může být i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Žalovaný podle názoru stěžovatele nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, protože neshromáždil ve věci dostatečné množství podkladů ohledně problematiky konkrétně specifikované stěžovatelem i obecně uváděné rasové diskriminace v zemi původu stěžovatele.

[9] V této souvislosti stěžovatel odkazuje na aktuální zprávu Amnesty International z roku 2011 „Žádné důkazy o zločinu: jak lidé platí za beztrestnost policistů na Ukrajině“. Z této zprávy vyplývá, že ukrajinská policie mučila, vydírala, nutila k přiznání či rasově diskriminovala tisíce lidí. Ze zprávy vyplývá, že pokud se oběti vůbec ozvou, končí vyšetřování často sdělením, že nic nenasvědčuje tomu, že došlo ke zločinu. Zpráva obsahuje informace o rozšířené korupci a beztrestnosti příslušníků policejních sborů, neexistující či chybná vyšetřování případů a zastrašování a ponižování těch, kteří si troufnou na policejní chování stěžovat. Stížnosti na chování policistů posuzují jejich kolegové ze stejného okrsku, což vede k bezvýslednosti vyšetřování. V roce 2010 bylo podle ombudsmana podáno 5000 stížností na mučení a jiné špatné zacházení při výslechu. Podle odhadů Amnesty International bylo však mučeno, vydíráno, nuceno k přiznání či rasově diskriminováno okolo 800 000 zadržených, přičemž 51 z nich zemřelo. Takto stěžovatel dokladuje neutěšenou situaci na Ukrajině v souvislosti s výkonem služby policejních složek. Stěžovatel dále popisuje neutěšenou situaci v oblasti ochrany základních práv a svobod na Ukrajině a uzavírá, že žalovaný si neopatřil dostatečné množství podkladů, aby v případě žádosti stěžovatele mohl objektivně rozhodnout, což je postup v rozporu s § 3 správního řádu. Stěžovatel zdůrazňuje, že tíha důkazního břemene v řízení o azylu nedopadá pouze na žadatele, ale měla by být rovnoměrně rozdělena mezi žadatele o azyl a správní orgán. Správní orgán si má podle názoru stěžovatele, pokud pochybuje o skutečnostech tvrzených žadatele, obstarat takové informace, které mu umožní objektivně rozhodnout, zda skutečnosti tvrzené žadatelem mohou či nemohou zakládat důvodné obavy z pronásledování.

[10] Stěžovatel dále upozorňuje na metodickou příručku vydanou UNHCR v roce 1992 a cituje z ní části týkající se dokazování, ze kterých vyplývá, že žadatel o azyl je zpravidla v důkazní nouzi, proto může být v některých případech na posuzovateli, aby použil veškeré prostředky, které má k dispozici k zajištění nezbytných důkazů, o které se žádost opírá. Dále stěžovatel cituje pasáž, podle které je sotva možné, že se uprchlíkovi podaří prokázat každou část jeho příběhu a pokud by se na tomto požadavku trvalo, vedlo by to k tomu, že by většina uprchlíků nebyla uznána, z čehož vyplývá, že je třeba v některých případech uznat žadatelovu věc i v případě pochybností.

[11] Podle názoru stěžovatele dále žalovaný při svém rozhodování dostatečným způsobem nezdůvodnil neudělení azylu z humanitárních důvodů. Stěžovatel odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 52 Az 46/2003, Krajského soudu v Praze ve věci sp. zn. 47 Az 114/2003 a Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 Azs 421/2004. Z této judikatury je podle názoru stěžovatele zřejmé, že neudělení humanitárního azylu je sice na volné úvaze žalovaného, ale musí být zřejmé, o co se jeho úvahy opíraly, z jakých podkladů při své úvaze vycházel a k jakým závěrům dospěl, aby bylo možné přezkoumat, zda správní orgán nevybočil z obecných mezí daných základními principy platného právního

řádu, či z hlediska procesních předpisů. Rozhodnutí žalovaného je tedy v tomto směru nepřezkoumatelné, neboť vyjma stručné zmínky o tom, že existence vztahu stěžovatele s občankou České republiky není sama o sobě důvodem pro udělení tzv. humanitárního azylu, v rozhodnutí zcela absentují úvahy, proč se správní orgán rozhodl humanitární azyl neudělit. Taktéž absentuje přezkoumatelný výčet důkazů či konkrétních skutečností, ze kterých žalovaný při posouzení této otázky vycházel.

[12] Žalovaný se rovněž přezkoumatelně nevypořádal s otázkou případného udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[13] Stěžovatel zdůrazňuje, že podle jeho názoru je soud povinen se případnou nepřezkoumatelností rozhodnutí žalovaného z vlastní iniciativy i pokud není žalobcem řádně namítána, a to zejména za situace, kdy žalobcem je cizinec, který není zastoupen v řízení advokátem.

[14] Stěžovatel závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu napadený kasační stížností zrušil a věc vrátil soudu zpět k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti. Žalovaný umožnil stěžovateli seznámit se se všemi podklady, které z různých zdrojů shromáždil pro účely azylového řízení. Pokud stěžovatel nevyužil možnosti vyjádřit se k nashromážděným podkladům a pokud považoval určitou část informací za polemickou, ale nedoložil svá tvrzení materiály způsobilými zpochybnit doposud nashromážděné podklady, nelze to klást za vinu žalovanému. Informace, na které stěžovatel odkazuje v kasační stížnosti, se netýkají konkrétně jeho případu, jsou výčtem kauz, které demonstrují obecnou situaci v zemi. Stěžovatelem zmiňovaná zpráva Amnesty International byla vydána v říjnu 2011, tedy až tři měsíce po vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Již jen pro tento fakt se nestala součástí podkladů pro rozhodování správního orgánu. Žalovaný disponoval dostatečným množstvím podkladového materiálu o Ukrajině k danému případu, nemohl však touto cestou suplovat absenci azylově relevantních sdělení stěžovatele, který neunesl břemeno tvrzení. Z judikatury (odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41 vyplývá, že není úkolem správního orgánu předestřít žadateli množství azylově relevantních skutečností bez ohledu na konkrétní situaci, ale naopak vycházet z důvodů tvrzených žadatelem.

[16] Žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany podrobně zabýval dílčími skutečnostmi, které stěžovatel v průběhu správního řízení sdělil. Zohlednil stěžovatelovy obavy z možných důsledků jeho návratu na Ukrajinu v souvislosti s extremistickými náladami ve společnosti. Vyjádřil se nejen ke stěžovatelem namítaným obecně s vyskytujícím projevům takových nálad, ale i ke konkrétním situacím, do nichž se stěžovatel podle vlastních vyjádření dostal. Obavy stěžovatele v souvislosti s napadením soukromými osobami nepovažoval za azylově relevantní, neboť nebyla současně splněna podmínka neschopnosti či neochoty státu poskytnout stěžovateli dostatečnou ochranu. V případě stěžovatele totiž zůstalo pouze u přesvědčení o marnosti pokusu domáhat se ochrany u orgánů státu, aniž by stěžovatel v tomto ohledu podnikl konkrétní aktivní kroky (odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2010, č. j. 8 Azs 12/2010 - 69). Přesvědčení o budoucím případném diskriminačním postupu policie stěžovatel zakládal pouze na jedné zkušenosti s jednáním milice poté, kdy byl v opilosti na jednu noc zadržen pro poškozování reklamy v tramvaji. Způsob jednání milice podle názoru žalovaného však nedosahoval intenzity pronásledování. Cítil-li se stěžovatel takovým jednáním poškozen, měl se domáhat ochrany v souladu s platnou ukrajinskou legislativou. Rozsudek krajského soudu podle názoru žalovaného

správně označil tyto problémy stěžovatele jako „ústrky“. Žalovaný postupoval při kvalifikaci intenzity jednání soukromých osob či milice na Ukrajině vůči stěžovateli v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2006.

[17] Žalovaný se rovněž zabýval tvrzeními stěžovatele o slovních výpadech ukrajinského obyvatelstva vůči němu z důvodu příslušnosti k ázerbájdžánské národnosti i problémy stěžovatele při hledání zaměstnání, které stěžovatel rovněž spojoval se svým původem. Stěžovatel v pohovoru (str. 39 spisu) uvedl, že přišel o práci v rámci propouštění poloviny zaměstnanců automobilky, kde dřív pracoval. Kromě obecných tvrzení o sílícím nacionalismu a útokům vůči neetnickým Ukrajincům však spojitost neúspěchu při hledání práce odpovídající jeho vysokoškolské kvalifikaci staví pouze na osobním pocitu. Žalovaný uvádí, že nezaměstnanost na Ukrajině je nežádoucí jev zasahující do života značného procenta obyvatelstva. Ve snaze uplatnit se na širším pracovním trhu pak dochází k běžné migraci za pracovními příležitostmi. Pokud stěžovatel nenalezl vhodnou práci v místě svého bydliště, nic mu nebránilo pokusit se o nalezení zaměstnání v jiném ukrajinském regionu. Argumentace stěžovatele, postavená na nechuti k dalšímu pohybu po ukrajinském území, a obava z neznalosti nového prostředí nepředstavuje azylově relevantní důvod. Problémy se seberealizací a obživou jsou chápány jako obtíže ekonomického rázu, které nespadají mezi důvody pro udělení mezinárodní ochrany (odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54).

[18] Stěžovatel neuvedl žádné důvody, které by byly azylově relevantní ve smyslu výčtu § 12 zákona o azylu. Stejně tak po pečlivém a komplexním posouzení výpovědi stěžovatele a shromážděných informací nebyl zjištěna hrozba vedoucí ke vzniku důvodných obav z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy v případě návratu stěžovatele na Ukrajinu. Námitka nepřezkoumatelnosti je tedy irelevantní.

[19] Žalovaný též upozorňuje, že námitka nepřezkoumatelnosti odůvodnění rozhodnutí v části o neudělení humanitárního azylu stěžovateli podle § 14 zákona o azylu nebyla uplatněna v řízení o žalobě. Tuto námitku tak považuje žalovaný za nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Nadto žalovaný konstatuje, že neshledal k datu vydání rozhodnutí ani z obsahu kasační stížnosti skutečnosti, na jejichž základě by měl případ stěžovatele považovat za zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu. Toto rozhodnutí není v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2009, sp. zn. 7 Azs 63/2009). Žalovaný vycházel ze skutečností zjištěných v průběhu správního řízení a zohlednil je v rámci správního uvážení, aniž by vybočil ze zákonných mezí (odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

[20] Žalovaný dále poukazuje na délku vědomě nelegálního pobytu stěžovatele na území České republiky a na to, že stěžovatel nepožádal o udělení mezinárodní ochrany ihned po vstupu na území České republiky. Kdyby stěžovatel skutečně žádal o azyl z azylově relevantních důvodů je vysoce pravděpodobné, že by žádost podal hned po příjezdu na území České republiky (odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Azs 292/2004 - 74 a rozsudek ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 - 51).

[21] Závěrem žalovaný uvádí, že kasační stížnost neobsahuje důvody, pro něž by bylo možno ji považovat za přijatelnou, žalovaný proto navrhuje odmítnutí kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a odst. 1 s. ř. s. Pro případ, že se Nejvyšší správní soud neztotožní s tímto názorem žalovaného, navrhuje žalovaný zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[22] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a zjistil, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[23] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Kasační stížnost ve věcech azylu podle § 104a odst. 1 s. ř. s. musí být odmítnuta v případech, kdy svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele", který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[24] Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Stěžovatel v kasační stížnosti však žádné takové důvody neuvedl a Nejvyšší správní soud též důvody pro přijatelnost kasační stížnosti neshledal.

[25] Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že námitky stěžovatele ohledně nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu a námitky stěžovatele ohledně nepřezkoumatelnosti rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany považuje za uplatněné v rozporu s ust. § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť je stěžovatel neuplatnil v žalobě ke krajskému soudu, ač tak učinit mohl. Podle ust. § 104 odst. 4 in fine s. ř. s. je kasační stížnost nepřípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud se k této otázce opakovaně vyjadřoval ve své dřívější judikatuře. Lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, publikovaném pod č. 685/2005 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), ve kterém dochází soud k závěru, že *důvody kasační*

stížnosti lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny (viz § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), a tedy alespoň v základních rysech formulovány v žalobních bodech [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] obsažených v žalobě či jejím včasném rozšíření, a případně dále (i po uplynutí lhůty k podání či rozšíření žaloby) upřesněny či podrobněji rozvedeny, aniž by tím byly rozšiřovány. To platí jen za předpokladu, že uvedené právní či skutkové důvody mohl stěžovatel v žalobě či jejím včasném rozšíření uplatnit.

[26] K argumentaci stěžovatele uvádějící, že nepřezkoumatelností rozhodnutí žalovaného se měl krajský soud zabývat i bez námitky (zejména je-li žalobcem cizinec, který není zastoupen advokátem) Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji předcházející judikaturu, zejména na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, ze kterého se podává, že *krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, byť by nebyly žalobcem výslovně namítány, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů*. Dále v odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí, že *výklad v tomto usnesení provedený není oporou názoru, že k vadám podle § 76 odst. 1 s. ř. s. přihlíží soud vždy z moci úřední, jak dovodil první senát. Soud tak sice může učinit, ale jen za určitých podmínek. Těmi jsou právě případy, kdy rozhodnutí vůbec není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek. Tato vadnost a nemožnost podrobit rozhodnutí zkoumání musí být zjevná buď ze spisu (či z jeho absence), nebo z rozhodnutí samého, pokud bude postrádat srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby, anebo ji soud sezná na základě jiných rozhodných skutečností, jež se dostanou do jeho sféry. Směřují-li tedy žalobní námitky proti vadám podřaditelným ustanovení § 76 odst. 1 s. ř. s., soud podle tohoto ustanovení rozhodnutí zruší bez jednání. V takovém případě není projednání třeba a je nadbytečné zjišťovat souhlas účastníků s rozhodnutím bez jednání. Nesměřují-li však žalobní námitky proti takovým objektivně existujícím vadám, může tak soud učinit, pouze pokud vady brání přezkumu v mezích žalobních bodů, jinak by dispoziční zásada ztrácela smysl.* Jak je patrno z předestřené judikatury, bez výslovné žalobní námitky tedy může krajský soud zrušit správní rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost pouze, brání-li nepřezkoumatelnost přezkumu v rozsahu žalobních bodů.

[27] Žalobní body ve stěžovatelově žalobě ke krajskému soudu přitom vůbec nesměřovaly proti neudělení humanitárního azylu žalovaným. Pokud jde o rozhodnutí žalovaného o neudělení doplňkové ochrany, žalobní body sice proti této části rozhodnutí žalovaného brojily, ale pouze v tom směru, že doplňková ochrana měla být udělena z důvodu ochrany soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pro soužití stěžovatele s jeho českou přítelkyní. Přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele jeho vycestováním se však žalovaný podrobně zabýval (srov. str. 7 - 8 odůvodnění rozhodnutí žalovaného). Podle názoru zdejšího soudu tedy nemohla nastat situace, kdy by stěžovatelem tvrzená nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného bránila přezkumu jeho rozhodnutí v rámci žalobních bodů a krajský soud by tedy nijak nepochybil, pokud by ke stěžovatelem tvrzené nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného v této části z moci úřední nepřihlédl.

[28] K ostatním stěžovatelovým námitkám je třeba předeslat, že u stěžovatele se v prvé řadě nejednalo o to, že by nebylo možno stěžovatelova tvrzení nijak prokázat. Správní orgán v podstatě nezpochybňoval tvrzení stěžovatele ohledně problémů, které na Ukrajině měl s hledáním práce a se soukromými osobami. Správní orgán ovšem dospěl k závěru, že tyto stěžovatelem uváděné problémy nejsou azylově relevantní, neboť stěžovatel měl pouze „pocit“, že je rasově diskriminován při hledání práce, nic dalšího rasové diskriminaci nenasvědčovalo. Dále stěžovatel uváděl problémy se soukromými osobami, které jej napadly v domě, kde bydlel a vyhrožovaly, zároveň však uvedl, že se neobrátil na policii, neboť předpokládal, že by to k ničemu nevedlo. To stěžovatel dovozoval pouze na základě své jedné předcházející zkušenosti s policií, která spočívala v tom, že jej policie zadržela opilého,

když strhnul reklamní leták v tramvaji a policista mu řekl, že na hranicích by měl stát sám prezident Juščenko, aby zastavil takové jako je on a následující den po něm vyžadoval, aby mu koupil benzín. Ostatní tvrzení stěžovatele směřovaly spíše k obecné situaci na Ukrajině.

[29] Zde je třeba konstatovat, že k udělení azylu zpravidla nepostačí obecná tvrzení o nepříznivé situaci v zemi původu. Naopak aby mohly být stěžovatelem uváděné důvody azylově relevantní, musí se relevantním způsobem dotýkat jeho osoby, nemohou vyplývat pouze z obecné situace v zemi. To vyplývá také z judikatury zdejšího soudu. Např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 304/2004 - 79, se podává: *pokud však žadatel o azyl žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů vystaven není (resp. nemůže mít z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach), nebo takové skutečnosti ani netvrdí, pak přes skutečnost, že pochází ze země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 ZA. Tak tomu bylo podle zjištění i v daném případě. Ve správním řízení totiž jednoznačně nevyplynulo, že by se předmětem takových nedemokratických postupů stala rodina žalobkyň, resp. že by žalobkyně mohly mít oprávněnou obavu, že budou těmto jednáním vystaveny více, než kterýkoli jiný politicky neangažovaný obyvatel Běloruska.* Obdobně se např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, uvádí: *Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.*

[30] Pokud jde o rozložení důkazního břemene v azylovém řízení, odkazuje Nejvyšší správní soud na svůj rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze kterého vyplývá, že *není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkaznímí prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují.* Z toho tedy vyplývá, že bylo povinností žalovaného, aby nashromáždil důkazy, které prokazují pravdivost tvrzení žadatele. Je však zjevné, že po žalovaném nelze požadovat, aby vycházel při vydání rozhodnutí ze zpráv, které byly zveřejněny až v době po vydání takového rozhodnutí. Tak je tomu i se Zprávou Amnesty International z roku 2011 Žádné důkazy o zločinu: jak lidé platí za beztrestnost policistů na Ukrajině, kterou argumentuje stěžovatel ale která byla vydána až v říjnu 2011, přičemž rozhodnutí žalovaného bylo vydáno 13. 7. 2011.

[31] Ohledně stěžovatelových problémů s hledáním práce je třeba poukázat na to, že pronásledováním ve smyslu zákona o azylu zpravidla nejsou pouhé ekonomické těžkosti, které jsou sice častou motivací k odchodu ze země původu, nečiní však z osob takto motivovaných uprchlíky, nýbrž toliko ekonomické migranty. V rozsudku ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, zdejší soud konstatoval: *obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ze znění zákona č. 2/2002 Sb.* Dále v rozsudku ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, zdejší soud konstatoval, že *v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval.* Je tedy třeba uzavřít, že samotné obtíže při hledání práce není možné považovat za azylově relevantní.

[32] Pokud jde o stěžovatelovy problémy se soukromými osobami, je třeba zdůraznit, že aby mohly takové problémy být považovány za azylově relevantní pronásledování, je nezbytné,

aby byly způsobovány původci pronásledování (srov. § 2 odst. 8 zákona o azylu), kteří jsou označeni v ust. § 2 odst. 9 zákona o azylu, podle něhož se *původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.* U soukromých osob jako původců pronásledování tedy musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování, aby mohlo být takové pronásledování ze strany soukromých osob přičitatelné státu a tím azylově relevantní. Zdejší soud se opakovně již v minulosti k této problematice vyjádřil. Např. v rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68, uvedl, že skutečnost, že *žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.* V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého pro to, *aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.*

[33] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje v posuzované věci dostatečná vodítka pro vypořádání se s kasačními body. Zdejší soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji na základě § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

IV. Náklady řízení

[34] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo návrh odmítnut.

[35] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2012, č. j. 6 Azs 11/2012 - 17, ustanoven zástupcem pro řízení o kasační stížnosti Mgr. et Mgr. Marek Čechovský, advokát. Ustanovený zástupce stěžovatele na výzvu soudu vyčíslil svou odměnu v podání ze dne 23. 5. 2012, kde soudu sdělil, že je plátcem DPH a odměnu požaduje za tři úkony v rámci řízení: převzetí a příprava zastoupení, prostudování spisu sp. zn. 6 Azs 11/2012 (dne 4. 3. 2012 u zdejšího soudu) a písemné doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 4. 2012. Za každý úkon účtuje ustanovený zástupce stěžovatele 2100 Kč, celkově tedy 7560 Kč včetně DPH.

[36] Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, náleží v případech, kdy je zástupce ustanoven soudem, odměna za převzetí a přípravu zastoupení pouze pokud ustanovený zástupce doloží první poradu s klientem (srov. § 11 odst. 1 písm. b/ advokátního tarifu). Za studium spisu náleží advokátu odměna pouze v trestním řízení (srov. § 11 odst. 1 písm. f/ advokátního tarifu). Naopak za doplnění kasační stížnosti ustanovenému zástupci stěžovatele odměna náleží podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Ustanovenému zástupci stěžovatele tedy v projednávané věci náleží odměna za jeden úkon právní služby, a to za podání doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 4. 2012. Odměna náleží ve výši 2100Kč za jeden úkon právní služby (srov. § 9 odst. 3 písm. f/ advokátního tarifu, § 7 bod 5 advokátního tarifu). Součástí odměny je také náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Za jeden provedený úkon právní služby tedy náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna ve výši 2400Kč a celkově (po zvýšení o DPH) ve výši 2880 Kč.

[37] Ustanovený zástupce stěžovatele dále žádal náhradu hotových výdajů ve smyslu ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu a vyčíslil ji ve výši 2784 Kč „dle zákona č. 119/1992 Sb.“. Jelikož toto vyúčtování neobsahovalo podrobné vyčíslení jednotlivých položek, ze kterých ustanovený zástupce stěžovatele výši náhrady hotových výdajů dovozoval, a odkazovalo na neplatný právní předpis, vyzval jej Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 21. 6. 2012, č. j. 6 Azs 11/2012 - 43, aby obratem po doručení přípisu konkretizoval jednotlivé položky, ze kterých odvozuje výši náhrady hotových výdajů, a to v souladu platnou právní úpravou provedenou zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a vyhláškou č. 429/2011 Sb. Pro případ, že k cestě použil motorové vozidlo, vyzval soud zástupce stěžovatele, aby doložil kopii velkého technického průkazu pro určení spotřeby automobilu. Zároveň soud upozornil zástupce stěžovatele, že bez sdělení požadovaných údajů nebude možné náhradu hotových výdajů přiznat.

[38] Výzva ke konkretizaci a doložení hotových výdajů byla ustanovenému zástupci stěžovatele doručena 21. 6. 2012. Ustanovený zástupce stěžovatele však na tuto výzvu soudu až do dne vydání tohoto usnesení nereagoval a potřebné údaje neupřesnil a nedoložil. Proto Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci stěžovatele požadovanou náhradu hotových výdajů nepřiznal.

[39] Celkově tedy náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za zastupování ve výši 2880 Kč.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu